

Afrika (prírodné pomery)

- druhý naj[↑] kontinent
- počet obyvateľov v r. 2021 - 1,4 mld.
- naj teplejší kontinent

A.) POLOHA

- Sev + Juh + Zap + Vých POLOGUEA
- prechádza ňou rovník, obrátnik rakva (Sev), obrátnik kozorožca (Juh), Opoludník

GEOLOGICKÁ STAVBA

- Afrika je súčasťou veľkej Africkéj litosférickej dosky
- najväčšiu časť zaberá Africký štít
- v priebehu vývoja bol Africký štít rozlámaný na kryhy, z ktorých vznikli rozsiahle panvy (konžská, čadská, ...) a klenby
- pri hercýnskom a alpínskom vrásnení - vznikli vrásové pohoria: Atlas, Kabské hory
- v treťohorách - východoafrická priekopová prepadlina (rift)
- pri sopečnej činnosti - lávové plošiny (Etiópska vysočina)
 - osamelé sopečné kužele (Kilimandžáro).

HORIZONTÁLNA ČLENITOSŤ

- málo členité pobrežie (málo ostrovov a polo ost.)
- ostrovy: Madagaskar (Mozambický prieliv), Komorské ost., Maurícius, Kanárske ost., Madag...
- polostrovy: Somálsky (= Africký roh)
- Okrajové body - (Tunisko), (Somálsko), (JAR), (Senegal) + Mys Dobrej nádeje (JAR)
- oceány - Atlantický, Indický
- moria - Červené more, Stredozemné more
- prielivy - Gibraltár, Báb-al-Mandab, Mozambický,
- prieplav - Suezský (r. 1869)
- zálivy - Guinejský, Adenský, Malá Syrta, Veľká Syrta

VERTIKÁLNA ČLENITOSŤ

- stredná výška kontinentu - 750 m - po Ázii druhý najvyššie položený svetadiel!
- najvyšší vrch - Uhuru (Kilimandžáro) 5895 m.n.m
- najnižšie položené miesto - Assalská preliačina -176 m (Džibutsko)
- pohoria - Atlas, Ahaggar, Tibesti, Etiópska vysoč., Dracie vrchy
- plošina - Katanga (severne od Kalahari)
- púšte - Sahara (naj[↑]), Libijska, Namib, Kalahary
- priekopová prepadlina - východoafrická

VODSTVO

- na vodstvo má vplyv nerovnomerné rozloženie zrážok
- bezodtokové územia - Sahara, SV + JV Afrika (Okavango),
- rieky - Níl (najdlhšia - 6 671 km) - zavlažovanie + energetika - sútok Bieleného a Modrého Nílu
 - Níger (3. najdlhšia) - zavlažovanie + energetika,
 - Kongo - najvodnatejšia,
 - Zambézi - Viktoriine vodopády

- Orange, Limpopo – JV Afrika
- VÁDÍ - dočasné toky v Afrike
- **jazera** - Viktorino jazero (Vherewe) – najväčšie v Afrike – 68 800 km², 3. najväčšie na svete
 - Tanganika – najhlbšie - 1 470m,
 - Čadske, Malawi
- slané jazerá – šoty
- artézske vody – v oázach
- **priehrady** - Asuánska (Nasíriovo jazero), Volta, Kariba (Zambezi)
- **vodopády** - Livingstonove (Kongo – najväčšie), Viktóriine (Zambezi)

PODNEBIE

- Afrika je najteplejšá a po Austrálii najsuchšia svetadiel
- **Scirocco** je vietor vanúci v púšti, hlavne na Sahare

- Afrikou prechádzajú 4 podnebné pásma:

ekvatoriálne, subekvatoriálne, tropické, subtropické

RASTLINSTVO A ŽIVOČÍŠTVO

Typy krajín: Dažďový prales, Savany, Páste, Subtrop. lesy a kroviny

- národné parky + rezervácie (safari) – Serengeti, Kruger, Tsavo
- Sahel – južný okraj sahary
Dezertifikácia

